
Inleiding

Het Oosterpark is een klein stadspark op de grens van de Amsterdamse binnenstad en stadsdeel Oost/Watergraafsmeer. Het park is aangelegd aan het eind van de 19e eeuw in Engelse landschapsstijl naar een ontwerp van L.A. Springer en vormt het decor van veel literatuur van de 'Tachtigers'. Destijds grensde het park aan de Oosterbegraafplaats en lag het aan de rand van de stad.

"Het was een troosteloos en zompig gebied toen de vermaarde Springer er in 1891 het Oosterpark schiep, 'een landschap in de stad met weidse glooiende velden, soms aan het oog onttrokken door bosschages' en met een vijver als 'trots hoogtepunt' waarin een eilandje de illusie van een zandbank in een rivier moet geven", overdrijft John Jansen van Galen 111 jaar later in *Het Parool*.

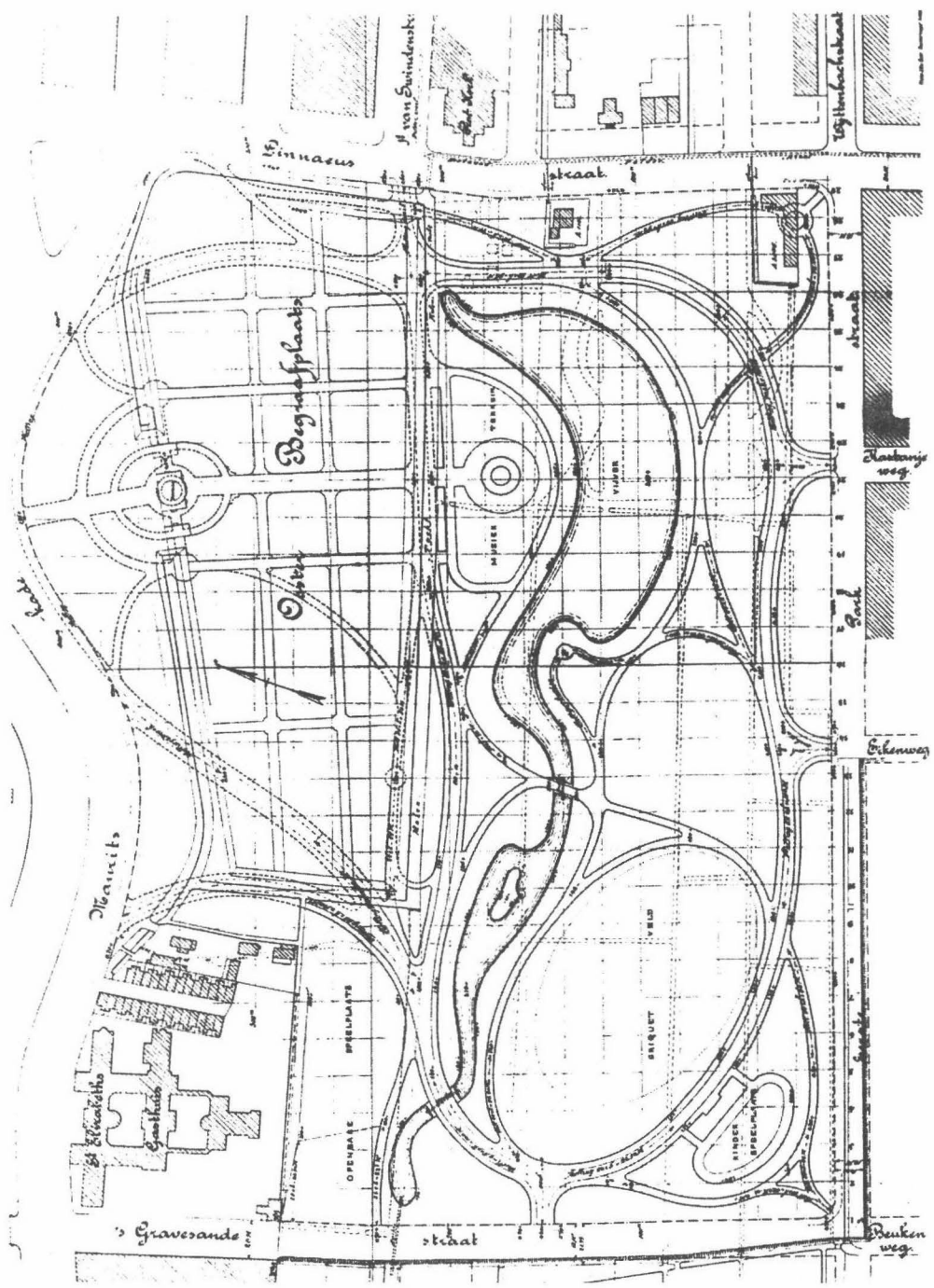
Het park is sinds die tijd behoorlijk veranderd. Het is nu 14,4 hectare groot. De begroeiing is ouder geworden, de begraafplaats is verdwenen en door de snelle groei van de stad is het park inmiddels aan alle kanten ingesloten door bebouwing.

De gehele 20e eeuw stond het gebied in de belangstelling bij vogelaars en andere natuurliefhebbers. De veranderingen, die het park onderging, zien we terug in de samenstelling van de broedvogels. Er is veel informatie over het Oosterpark en een deel daarvan is nooit eerder gepubliceerd. Sommige bronnen geven zeer specialistische gegevens en handelen over slechts één vogelsoort die in het park bestudeerd is. Andere bronnen verstrekken algemene informatie over het park zelf en hierin worden vogels slechts zijdelings genoemd.

In dit artikel beschrijf ik de ontwikkelingen van het Oosterpark in de 20e eeuw aan de hand van broedvogelinventarisaties, soortenlijsten, dagboek aantekeningen van vogelaars en tal van artikelen die sinds 1895 over het park zijn verschenen. In het eerste deel beschrijf ik de veranderingen van het park in de eerste en de tweede helft van de 20e eeuw; in het tweede deel bespreek ik de broedvogels.

Ik sluit af met gegevens uit de 21e eeuw en enkele aanbevelingen. Achterin staat een checklist van de vogels van het Oosterpark.

Alle foto's in dit artikel komen van mijn hand en zijn in het Oosterpark gemaakt, behalve die van de Roek. Bij elke foto staat wanneer de foto genomen is.

Besteksteking Oosterpark, L.A. Springer, 1892